

МЕТОДОЛОГИЯ НА СТАТИСТИЧЕСКОТО ИЗСЛЕДВАНЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ РАЗХОДИ ЗА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ (НИРД)

1. Цел, същност и предназначение

Целта на статистическото изследване на бюджетните разходи за научноизследователска и развойна дейност по социално-икономически цели е осигуряване на международно съпоставима информация за характеризиране на държавната подкрепа за развитие на НИРД, както и на приоритетните изследователски области, към които се насочват бюджетните средства за наука.

Методологията на изследването е хармонизирана с изискванията на нормативните документи на Европейския Съюз (ЕС) в тази статистическа област:

- Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юли 2003 година относно създаването и развитието на статистически данни на Общността в научно-технологичната област;
- Регламент за изпълнение (ЕС) № 995/2012 на Комисията от 26 октомври 2012 година за определяне на подробни правила за прилагането на Решение № 1608/2003/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно създаването и развитието на статистически данни на Общността в научно-технологичната област.

2. Обхват и източници на информация

Статистическото изследване на бюджетните разходи за НИРД по социално-икономически цели е с годишна периодичност и е изчерпателно за всички министерства и ведомства, първостепенни разпоредители с бюджетни средства.

3. Дефиниции на показателите

Обхватът и съдържанието на наблюдаваните показатели за бюджетните разходи за НИРД съответстват напълно на дефинициите в методическото ръководство “Фраскати” (Proposed standard practice for surveys on research and experimental development - Frascati Manual, OECD, 2002), възприето от Евростат за статистически изследвания на научноизследователската и развойна дейност.

Научноизследователската и развойна дейност включва всяка творческа работа, която се провежда систематично с цел да се увеличи обемът на знанията, включително познанието за човека, културата и обществото, както и използването на този обем от знания за нови приложения. Научноизследователската и развойна дейност (НИРД) обхваща фундаментални и приложни изследвания и експериментални разработки.

Показателят „Бюджетни разходи за научноизследователска и развойна дейност (НИРД)” измерва държавната подкрепа за развитие на НИРД, осъществявана както на територията на страната, така и извън нея. Това означава, че ежегодният членски внос в бюджета на международни научни организации, както и плащанията от бюджета, свързани с участието на Република България в двустранни и многостранни научноизследователски програми, също се третират като бюджетни разходи за НИРД.

Показателят „Бюджетни разходи за НИРД” включва текущите разходи и разходите за придобиване на дълготрайни материални активи, предназначени за НИРД.

Текущите разходи обхващат разходите за персонал, материали, външни услуги и другите текущи разходи (без амортизации), свързани с осъществяване на научноизследователската и развойна дейност.

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи, предназначени за НИРД, включват разходите за закупуване на земя, за строеж и покупка на сгради, за основен ремонт, както и разходите за придобиване на машини и оборудване.

В зависимост от крайната цел на научноизследователските проекти държавните бюджетни разходи за НИРД са разпределени по социално-икономически цели на базата на Номенклатурата за анализ и сравнение на научните програми и бюджети (NABS 2007).

4. Използвани класификации и номенклатури

- Номенклатура за анализ и сравнение на научните програми и бюджети (NABS 2007)

5. Срокове и начини на разпространение на резултатите от изследването

Срокът за разпространение на статистическата информация е посочен в Календара за представяне на резултатите от статистическите изследвания на НСИ.

Резултатите от статистическото изследване на бюджетните разходи за НИРД се публикуват на интернет страницата на НСИ - www.nsi.bg.

Данни се предоставят и на министерства, научни организации и други потребители от страната, както и на Евростат и на други международни организации.